

ZÁKON

ze dne 2020,

kterým se mění zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích

Čl. I

Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění zákona č. 468/1991 Sb., zákona č. 68/1993 Sb., zákona č. 189/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 296/1995 Sb., zákona č. 322/1996 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 98/2001 Sb., zákona č. 104/2001 Sb., zákona č. 170/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 556/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 345/2010 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 344/2013 Sb., zákona č. 302/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 302/2016 Sb. a zákona č. 303/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 18 odst. 1 písm. j) se slova „s výjimkou politické strany a fundace zřízené k veřejně prospěšné činnosti“ zrušují.
2. V § 18 odst. 2 (včetně poznámky pod čarou č. 7) zní:

„(2) Strany a hnutí nesmějí přijmout dar nebo jiné bezúplatné plnění, pokud by součet všech peněžitých darů, popřípadě peněžních částek odpovídajících obvyklé ceně⁷⁾ daru nebo jiného bezúplatného plnění přijatých od jedné a téže fyzické osoby přesáhl v jednom kalendářním roce částku 3 000 000 Kč. Je-li dárce nebo poskytovatel jiného bezúplatného plnění členem strany nebo hnutí, považuje se za dar nebo jiné bezúplatné plnění i členský příspěvek v částce přesahující výši 50 000 Kč.“

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o volbách do Parlamentu České republiky

Čl. II

Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 212/1996 Sb., zákona č. 243/1999 Sb., zákona č. 204/2000 Sb., zákona č. 64/2001 Sb., zákona č. 491/2001 Sb., zákona č. 37/2002 Sb., zákona č. 171/2002 Sb., zákona č. 230/2002 Sb., zákona č. 62/2003 Sb., zákona č. 418/2004 Sb., zákona č. 323/2006 Sb., zákona č. 480/2006 Sb., zákona č. 261/2008 Sb., zákona č. 320/2009 Sb., zákona č. 195/2010 Sb., zákona č. 222/2012 Sb., zákona č. 58/2014 Sb., zákona č. 59/2014 Sb., zákona č. 114/2016 Sb., zákona č. 322/2016 Sb., zákona č. 90/2017 Sb., zákona č. 72/2018 Sb. a zákona č. 38/2019 Sb., se mění takto:

1. V § 16c odst. 2 písm. a) se slova „90 000 000 Kč“ nahrazují slovy „200 000 000 Kč“.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2021.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, hlavní principy navrhované právní úpravy a nezbytnost navrhované právní úpravy

Je zcela jednoznačné a vycházející z ústavy této republiky, že českou politiku a věci veřejné mají ovlivňovat čeští občané a české subjekty. Nikoli zájmy cizích států, organizací, politických stran, jejich nadací a podobně. Bez ohledu jestli se jedná o státy přátelské, neutrální či dokonce s nějakými spory s naší republikou. Ústava říká jasně „všechna moc pochází z lidu“, přičemž jsou evidentně myšleni občané České republiky. Naše úprava § 18 upravuje jakousi podivnou výjimku, která umožňuje ovlivňování české politiky ze zahraničí (což je i některými politickými subjekty využíváno). Tato část je fundament tohoto předloženého zákona.

Další dvě úpravy jsou liberální. Navrhuje se zrušení limitu pro dary a bezúplatná plnění od právnických osob. Je žádoucí, aby byly politické strany financovány českými právnickými osobami bez omezení. Obdobná úprava, tzn. existence limitu jen pro fyzické osoby, nikoli tedy pro právnické osoby, platí ve Spolkové republice Německo. Dále se zvyšuje limit pro volby, neb dosavadní „lex Babiš“ snažící se omezit politické strany v částkách vynakládaných na kampaně do PS – vede podle našeho názoru spíše ke snahám obcházet zákon a k přesunu volebního boje hodnotového na pole kontroly formalit, udávání, byrokracie. Podotýkáme, že náklady na vládní kampaň před referendem o vstupu do EU činily částku 200 000 000,- Kč již v roce 2003. Od té doby došlo krom jiného k inflaci skoro o 50%.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky a s právem Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, jakož i s obecně uznávanými a dodržovanými zásadami mezinárodního práva. Navrhované změny nejsou v rozporu s právními akty Evropské unie.

3. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí

Státní rozpočet, ani rozpočty krajů a obcí nebudou zasaženy žádnými dalšími výdaji. Navržené změny zapadají do stávajícího fungujícího procesního rámce a nepovedou k žádným jeho úpravám.

B. Zvláštní část

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích

Čl. I

- 1. V § 18 odst. 1 písm. j) se slova „s výjimkou politické strany a fundace zřízené k veřejně prospěšné činnosti“ zrušují.**

Navrhuje se zrušení výjimky ze zákazu, aby politické subjekty přijímaly dary či bezúplatná plnění od zahraničních právnických osob, která se vztahovala na dary a plnění od politických stran a fundací zřízených k veřejně prospěšné činnosti. Smyslem existence zákonného zákazu přijímání darů a plnění od zahraničních právnických osob je zamezení možnosti ovlivňování české politiky ze zahraničí. Dosavadní výjimka týkající se darů a plnění od zahraničních politických stran a fundací jde zcela zjevně proti smyslu zákonného zákazu.

Věcné důvody navržené právní úpravy jsou podrobně uvedeny v obecné části důvodové zprávy.

- 2. V § 18 odst. 2 (včetně poznámky pod čarou č. 7) zní:**

„(2) Strany a hnutí nesmějí přijmout dar nebo jiné bezúplatné plnění, pokud by součet všech peněžitých darů, popřípadě peněžních částek odpovídajících obvyklé ceně⁷⁾ daru nebo jiného bezúplatného plnění přijatých od jedné a téže fyzické osoby přesáhl v jednom kalendářním roce částku 3 000 000 Kč. Je-li dárce nebo poskytovatel jiného bezúplatného plnění členem strany nebo hnutí, považuje se za dar nebo jiné bezúplatné plnění i členský příspěvek v částce přesahující výši 50 000 Kč.“

Navrhuje se zrušení limitu pro dary a bezúplatná plnění od právnických osob. Je žádoucí, aby byly politické strany financovány českými právnickými osobami bez omezení. Obdobná úprava, tzn. existence limitu jen pro fyzické osoby, nikoli tedy pro právnické osoby, platí ve Spolkové republice Německo.

Věcné důvody navržené právní úpravy jsou podrobně uvedeny v obecné části důvodové zprávy.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o volbách do Parlamentu České republiky

Čl. II

- 1. V § 16c odst. 2 písm. a) se slova „90 000 000 Kč“ nahrazují slovy „200 000 000 Kč“.**

K efektivnímu provedení kampaně pro volby do PS PČR při stávajícím volebním systému může být potřebná částka až do 200 000 000 Kč. Pro srovnání, náklady na vládní kampaň před referendem o vstupu do EU činily částku 200 000 000,- Kč již v roce 2003.

Věcné důvody navržené právní úpravy jsou podrobně uvedeny v obecné části důvodové zprávy.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Navrhuje se účinnost od 1. ledna 2021.

V Praze dne 28. 1. 2020

Předkladatelé:

Mgr. Václav Klaus v.r.

Zuzana Majerová Zahradníková v.r.